

ste Kommune, ikke en eneste Vælger eller Vælgerinde, som ikke kender Ministerens Tale og det Forsvar, han førte for Anvendelsen af bevidst Usandhed i det politiske Livs Tjeneste, og jeg vil dog se, før jeg tror det, om det ikke skulde paavirke det danske Vælgerfolk. Saa kan det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) kalde os for plumpe og krasse, man kan kalde os for brave Idealister og fra sit Overmenneskestade dermed mene: enfoldige Tosser, fordi vi har troet paa et radikalt Ministerium. Man kan mene alt det om os og give os alle de Navne, man vil, fordi vi har haft den Tillid, som vi nu ikke længere kan have. Men jeg har den Tro, at det danske Vælgerfolk med os vil dele den Indignation, som disse Ministerens Udtalelser har fremkaldt. Og hvad enten den Tro slaar til eller ikke, vil jeg anse mig for forpligtet til at bringe det frem saa klart som muligt for det danske Vælgerfolk, at saaledes er Forholdet, og at Vælgerne ikke skal lade sig forvirre af Talemaader og Foredrag af den Slags, som vi hørte af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, eller af Paastanden om, at det her kun drejer sig om de vestindiske Øer og Trykket fra Amerika. Nej, dette drejer det sig ikke om; det, der er Spørgsmaalet, er, om det danske Folk finder det rigtigt, at det regeres af et Ministerium, om hvis Ord man aldrig ved, hvorvidt de paa Grund af politisk Nødvendighed er bevidst usande eller ikke, eller det kræver, at den Regering, som skal styre det, skal staa paa det simple og klare Grundlag, at Folket skal kunne stole paa, hvad den siger, naar den taler gennem Ministrenes Mund. Det er det, det drejer sig om.

Formanden: Der er en, om end svag, Mulighed for, at denne Forhandling kan tilendebringes i Dag, og jeg henstiller til de efterfølgende Talere, at de under Hensyn hertil indskrænker sig til det fornødne.

Finansministeren (Brandes): Jeg vilde paa Forhaand intet have haft imod at følge den Anmodning, der ligger i Formandens Ord, og bidrage mit til, at denne Forhandling kunde slutes i Dag, ved overhovedet ikke at tage Ordet, thi det kan ikke nægtes, at efterhaanden som en saadan Forhandling fortsættes, bliver ret naturligt de samme Argumenter fremdragne fra forskellige Sider. Det forekommer mig dog, at jeg har nogen Foranledning,

dels ved den ærede sidste Talers (Wulff) Bemærkninger, dels ved hele Debattens Art, til at udtale mig.

Det er efterhaanden blevet saaledes — jeg skal straks komme nærmere ind herpaa —, at min personlige Stilling i denne Sag, en enkelt Udtalelse af mig skal være det afgørende her, hvor det gælder et meget stort og vigtigt Anliggende for den danske Stat. Saa maa jeg maa-ske, skønt jeg naturligvis efterhaanden noget trættes af at skulle møde de samme Argumenter, have Lov til at rekapitulere, hvorledes det forholder sig.

Jeg vil begynde med, hvad det ærede Medlem fra Thisted (Munk-Poulsen) sagde. Det ærede Medlem har den Mening, at man overhovedet aldrig nogensinde skal sige nogen Usandhed, og det ærede Medlem har, med Rette naturligvis, ikke svaret paa, om han saa ogsaa ansaa andre Moralbud for lige saa bindende som dette, for det er klart, det kan det ærede Medlem i og for sig ikke gøre. Han kan for Eksempel ikke mene, at man ikke skal slaa ihjel, for saa maatte han være en af dem, der træder op imod al Militærtjeneste her i Landet, og det er neppe det ærede Medlems Villie. Men jeg skal heller ikke diskutere dette med det ærede Medlem, det vilde vel føre ind i en altfor stærkt filosofisk og moralsk Debat. Jeg skal kun sige til det ærede Medlem, at han synes altsaa at mene, at dette Land er et særlig sandhedskærligt Land, et Land, hvor Sandheden holdes i Agt og Ære af alle fra de højeste til de laveste, og at en Usandhed er en sjælden Ting her til Lands, thi han lægger jo en overordentlig Vægt paa, at den Usandhed, jeg bevidst har udtalt, vil virke demoraliserende paa Folk. Jeg vil gøre opmærksom paa, at det var egentlig det, det ærede Medlems Tale gik ud paa, det var særlig derfor, han vilde opponere her i Salen mod, hvad jeg har ytret, og mod den Maade, hvorpaa jeg havde taget denne Sag. Han mente, at den virkede demoraliserende.

Jeg har den Tro, at eet af to maa være Tilfældet: Enten er dette Folk sandhedskærligt, og saa vil Sandheden altid have sin Magt i Befolkningen, og saa vil min enkelte Ytring neppe virke demoraliserende paa dette sandhedskærlige og ærlige Folk. Eller ogsaa er det maaske ikke saa sjældent, som det ærede Medlem tror, at Folk er usande i deres Optræden og deres Tale, og saa kan jeg vel neppe have gjort saa stor Skade eller komme dertil. Men i alt Fald er det mig fuld-